

1e bestuursrapportage 2018

juni 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding en leeswijzer	3
Voortgang per programma met financiële afwijkingen	5
Niet afgesloten investeringen van voorgaande jaren	27
Voortgang investeringen 2018	31
Financiële samenvatting	34

Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage over 2018.

In de eerste bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de voortgang na de eerste vier maanden van dit jaar. In de tweede bestuursrapportage over de voortgang na acht maanden en bij de jaarrekening na twaalf maanden van het jaar. We kijken in de bestuursrapportage naar twee zaken: prestaties en budgetten, waarbij het accent ligt op een rapportage over de afwijkingen.

Beoordeling van de prestaties

De prestaties van 2018 komen één op één uit de begroting 2018. Daarnaast zijn de nog niet volledig gerealiseerde prestaties uit voorgaande jaren opgenomen. Wij beoordelen de stand van zaken van de prestaties volgens het zogenaamde stoplichtenmodel naar de invalshoeken: voortgang (met vermelding van het globale percentage daarvan) en geld. Overeenkomstig het raadsbesluit van 18 december 2017 worden in deze rapportage alleen de prestaties die afwijken zichtbaar gemaakt en voorzien van een toelichting (kleur rood). Wanneer de uitvoering van een prestatie volgens plan verloopt (kleur groen) danwel de verwachting is dat de prestatie conform het oorspronkelijke einddoel wordt gehaald (kleur oranje), worden deze, in tegenstelling tot voorheen, niet meer opgenomen in deze rapportage.

Stoplichten model	Toelichting
	Groen wil zeggen dat er geen afwijkingen te verwachten zijn, dan wel, de prestatie is gereed.
	Oranje wil zeggen dat niet alles volgens plan verloopt, maar het is de verwachting dat de prestatie uiteindelijk wel conform het oorspronkelijke einddoel gehaald wordt.
	Bij rood wordt de prestatie niet (in ieder geval niet in 2018, of binnen de gestelde termijn) gehaald.

Als er sprake is van een éénmalige activiteit (bijvoorbeeld opleveren beleidsnota)

- en die activiteit is gereed, dan is 100% ingevuld.
- en die activiteit is nog niet gereed, maar wordt wel volgens planning opgeleverd, dan is 50% of 75% gevuld.

Als sprake is van een continu-activiteit (bijvoorbeeld uitvoeren controles)

- dan kan in de eerste bestuursrapportage over de eerste 4 maanden maximaal 50% ingevuld zijn.
- wordt deze continu-activiteit nog niet uitgevoerd, maar wel later dit jaar, dan ligt een percentage van 0% of 25% voor de hand.
- een continu-activiteit kan per definitie nooit 100% scoren in de 1^e bestuursrapportage.

Beoordeling verwachte uitkomst van de budgetten

Wij beoordelen het verloop en de verwachte uitkomst van de budgetten zoals opgenomen in de begroting 2018. Over de voorziene afwijkingen rapporteren wij aan u en hanteren daarbij een ondergrens van € 5.000.

De rapportage heeft alleen betrekking op het jaar 2018, zodat de budgetwijzigingen per definitie als incidenteel worden aangemerkt. Mochten uit de rapportage ook structurele mutaties voortvloeien, dan leggen wij deze afzonderlijk in de Perspectiefnota 2019-2022 aan u voor.

Aan het slot van deze bestuursrapportage is een financieel overzicht opgenomen. De mutaties zijn per taakveld inzichtelijk gemaakt (conform artikel 6 van de Financiële verordening gemeente Dalfsen 2017).

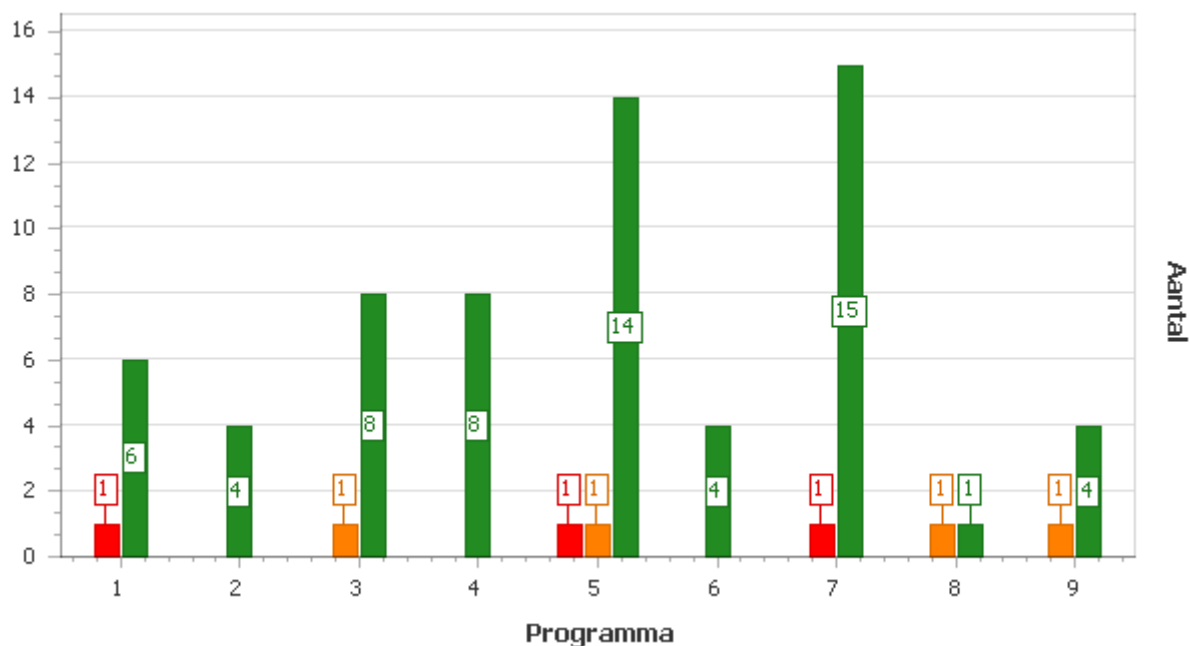
Het overzicht hebben wij ook voorzien van de stand van de begroting 2018 voor en na de 1^e bestuursrapportage, zodat duidelijk is hoe we er dit jaar per saldo voor staan.

Tot slot is een overzicht opgenomen van het verloop van de post onvoorzien.

Totaalbeeld 1e bestuursrapportage 2018

Hieronder volgt een totaalbeeld van de voortgang van de prestaties per programma. Hieruit blijkt, dat we qua voortgang van de prestaties, op schema liggen. Van de 71 prestaties zijn er slechts 3 rood.

Deze hebben betrekking op Communicatiebeleid (1.1), Bibliotheek (5.6) en Toekomstgericht welzijnsbeleid (7.4).

Voor wat betreft de budgetten laat deze bestuursrapportage voor het jaar 2018 een tekort zien van € 1.138.000. Daarmee komt het begrotingssaldo uit op een negatief bedrag van € 1.127.000. Bij ongewijzigde omstandigheden zal dit aan het einde van het jaar betekenen dat dit bedrag onttrokken moet worden aan de Algemene Reserve Vrij Besteedbaar.

Het gepresenteerde tekort is inclusief een verwacht tekort van € 890.000 op het onderdeel jeugdzorg binnen het programma Sociaal Domein. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Voor wat betreft jeugdhulp in Dalfsen zal een uitgebreide analyse worden gemaakt om te zien welke trends zichtbaar zijn en om op basis van deze analyse eventueel gerichte en passende maatregelen te nemen (zie ook toelichting programma 7). De uitkomsten van de analyse zijn beschikbaar bij de 2e bestuursrapportage en begroting 2019.

Het overige deel van het tekort wordt met name veroorzaakt door onvermijdelijke bijstellingen en één wens voor een bedrag van € 8.000. We zullen kritisch kijken naar mogelijkheden om het tekort om te buigen naar een positief resultaat.

Tot slot merken we nog op, dat de uitkomsten van de maart- en meicirculaire van het gemeentefonds (Algemene Uitkering) niet in deze rapportage zijn verwerkt. Over deze circulaire wordt u separaat geïnformeerd. De maart circulaire is informatief van aard en gaat over de jaren 2019-2022. De bijstellingen voor het jaar 2018 zullen worden opgenomen in de mei circulaire. Deze wordt begin juni 2018 verwacht.

Digitaal

U ontvangt deze bestuursrapportage digitaal in de vorm van een pdf. In het kader van de doorontwikkeling van onze Planning & Control verschijnt deze bestuursrapportage ook in een doorklikbare vorm via <http://financien.dalfsen.nl>.

Procedure bestuurlijke behandeling

Verzending aan de raad	24 mei 2018
Indienen technische vragen bij de griffie	28 mei 2018 (uiterlijk 9:00 uur)
Beantwoording technische vragen (RIS)	31 mei 2018 (uiterlijk 17:00 uur)
Behandeling raadscommissie	4 juni 2018
Behandeling gemeenteraad	21 juni 2018

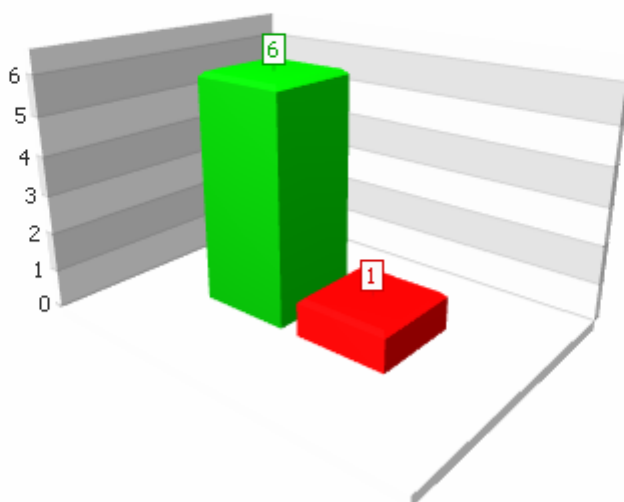
Voortgang per programma met financiële afwijkingen

PROGRAMMA 1 BESTUUR, ONDERSTEUNING, ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Het programma omvat alle taken van raad en college op het terrein van het openbaar bestuur en de ondersteuning en dienstverlening hierbij door de gemeentelijke organisatie. Tot dit programma behoren ook de algemene dekkingsmiddelen (inkomsten die de gemeente min of meer vrij kan besteden).

Totaal kent dit programma 7 prestaties waarvan 6 groen en 1 rood.
Op de groene prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Prestaties 2018		Voortgang	%	Geld
1.1	Communicatiebeleid			
In het tweede kwartaal van 2018 gaan we aan de slag met bestuurlijke vernieuwing. Belangrijke vraag die aan bod komt is: "Hoe verhouden zich de huidige rollen van de gemeenteraad met de ontwikkelingen op het gebied van participatie?".		✘	0%	✔

Toelichting afwijkingen

1.1	Communicatiebeleid
Prestatie	In het tweede kwartaal van 2018 gaan we aan de slag met bestuurlijke vernieuwing. Belangrijke vraag die aan bod komt is: "Hoe verhouden zich de huidige rollen van de gemeenteraad met de ontwikkelingen op het gebied van participatie?".
Toelichting:	Wij stellen voor om dit onderwerp te verschuiven naar 2019. Dat heeft te maken met het aangekondigde afscheid van burgemeester H.C.P. Noten. Wij vinden het van belang om dit traject te starten met de nieuwe voorzitter van uw raad. Daarnaast ligt het initiatief mede bij het presidium en de griffie.
Maatregel:	n.v.t.

Incidentele financiële afwijkingen

1.1 Algemene personeelskosten

Budgetneutraal

Door de aanschaf van twee elektrische dienstauto's, Tim en Tom, is een tekort ontstaan. Dit tekort van € 10.000 kan worden gedekt uit het budget voor duurzaamheid (programma 8). Dit levert een nadeel op voor programma 1 en een voordeel voor programma 8, per saldo budgetneutraal.

Onvermijdelijk

1.2 Zwangerschapsgelden/ziekte- en ongevallenrisicogelden

Budgetneutraal

De stelpost in de begroting voor zwangerschapsgelden, ouderschapsverlof en seniorenverlof ad. € 67.886 (lasten minus geraamde vergoeding UWV) en de stelpost voor ziekte- en ongevallenrisico ad. € 175.000 moeten op grond van de BBV voorschriften verantwoord worden op het taakveld Overige baten en lasten. Ze staan nu nog geraamd op het taakveld overhead. Dit betreft een budgetneutrale mutatie die ook wordt meegenomen in de PPN/begroting 2019.

Onvermijdelijk

1.3 Burgemeester

Nadeel € 30.000

De heer Noten heeft aangekondigd eind dit jaar afscheid te nemen als burgemeester van de gemeente Dalftsen. Dit betekent niet alleen dat er op een goede manier afscheid moet worden genomen, maar ook dat een wervings- en selectieprocedure gestart moet worden voor een nieuwe burgemeester. Het presidium heeft er voor gekozen burgerparticipatie toe te passen. De inwoners van Dalftsen worden op diverse manieren actief betrokken bij het opstellen van de profielschets. Voor afscheid, opstellen van de profielschets en de installatie zijn geen middelen gereserveerd.

Onvermijdelijk

1.4 Upgrade Sharepoint naar 2016

Nadeel € 36.000

De huidige versie van Sharepoint moet worden vervangen door de release van 2016. Daarnaast is het noodzakelijk om Sharepoint een extra impuls te geven als we hier als organisatie op een goede manier mee willen kunnen werken. Om dit te kunnen realiseren zijn er aanvullende middelen noodzakelijk.

• externe inhuur SharePoint naar 2016	€ 5.000
• intensieve/continue begeleiding 100 uur externe inhuur	€ 5.000
• ondersteuning op het gebied van communicatie	€ 7.000
• functioneel beheer SharePoint, jaarlijks (ook bij PPN)	€ 14.000
• training superusers	<u>€ 5.000</u>

Totaal

€ 36.000

Onvermijdelijk

1.5 Salarissen/tijdelijk personeel/detacheringsvergoedingen

Budgetneutraal

De kosten van vast personeel, vacatureruimte/-gelden, tijdelijke inhuur als gevolg van ziekte of zwangerschapsverlof en ontvangen detacheringsvergoedingen zijn in beeld gebracht. Voor de bijstellingen van de budgetten wordt beschikt over de aanwezige stelposten hiervoor binnen de begroting. Omdat de herschikking diverse programma's betreft (stelposten staan in programma 1 en inzet betreft meerdere programma's) is het noodzakelijk deze administratieve mutaties in de bestuursrapportage te verwerken. Per saldo betreft het dus een budgetneutrale mutatie voor de begroting. In de programma's 2 t/m 9 treft u geen toelichting hierover aan, maar deze worden wel in de financiële tabel, aan het eind van deze bestuursrapportage, opgenomen. Wij zullen in het 2e halfjaar 2018 met een voorstel komen hoe we in de toekomst met de herschikking van de salarisbudgetten en de bevoegdheid daartoe om willen gaan.

1.5 Salarissen/tijdelijk personeel/detacheringsvergoedingen

Budgetneutraal

De kosten van vast personeel, vacatureruimte/-gelden, tijdelijke inhuur als gevolg van ziekte of zwangerschapsverlof en ontvangen detacheringsvergoedingen zijn in beeld gebracht. Voor de bijstellingen van de budgetten wordt beschikt over de aanwezige stelposten binnen de begroting. Omdat de herschikking diverse programma's betreft (stelposten staan in programma 1 en inzet betreft meerdere programma's) is het noodzakelijk deze administratieve mutaties in de bestuursrapportage te verwerken. Per saldo betreft het dus een budgetneutrale mutatie voor de begroting, die uit praktische overweging alleen in dit programma 1 wordt toegelicht. Incidentele dekking voor personeel uit bestemmingsreserves of tijdelijke projecten is voor zover mogelijk verwerkt (betreft programma 7).

Wij zullen in het 2e halfjaar 2018 met een voorstel komen hoe we in de toekomst met de herschikking van de salarisbudgetten en de bevoegdheid daartoe om willen gaan.

1.6 Apparaatskosten Publiekdienstverlening Burgerzaken **Nadeel € 18.000**

Met de aanschaf van iBurgerzaken is geen rekening gehouden met de structurele kosten voor uitwijk, de kosten voor hosting en de kosten voor een TPM. TPM is een verklaring dat beveiliging door de beheerder goed georganiseerd is t.b.v. de jaarlijkse audit door het ministerie.

Onvermijdelijk

1.7 Visie op dienstverlening **Nadeel € 8.000**

Trends als de Omgevingswet, de transformatie sociaal domein en digitalisering vragen nieuwe manieren van dienstverlening richting inwoners en bedrijven. Om hier voldoende op voorbereid zijn willen we nog in 2018 onze Visie op dienstverlening vernieuwen.

Wens

1.8 Documenten en uittreksels **Nadeel € 25.000**

Het begrotingsjaar 2018 is het laatste jaar waarin de vervangingscyclus van de reisdocumenten nog 5 jaar is. In de begroting 2018 is hier onvoldoende rekening mee gehouden. De afdracht van de rijksleges zal naar verwachting verhoogd moeten worden van € 129.000 naar € 180.000 (nadeel van € 51.000). Daar staat tegenover dat de legesopbrengsten naar verwachting uitkomen op € 410.000, terwijl rekening is gehouden met € 388.000 (voordeel € 22.000). Per saldo is er sprake van een nadeel van € 29.000. Voor 2019 en verder zijn de lasten en baten reeds bijgesteld in de PPN 2018.

Daarnaast is in de begroting een budget beschikbaar voor het thuisbezorgen van 1.000 reisdocumenten. Op basis van ervaringen in 2017 en het 1e kwartaal 2018 is de verwachting dat er minder beroep wordt gedaan op deze mogelijkheid. Wij verwachten in 2018 500 documenten te bezorgen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 4.000.

Onvermijdelijk

1.9 Akten **Nadeel € 5.000**

Voor de uitvoering van de veelheid aan taken bij publiekdienstverlening is het noodzakelijk dat de medewerkers over de juiste informatie kunnen beschikken. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van een kennisbank. De kosten voor het gebruik hiervan bedragen € 5.000 structureel.

Onvermijdelijk

1.10 OZB-opbrengsten **Voordeel € 150.000**

De 1^e voortgangsrapportage (hierna: Vorap) heffen en innen van GBLT over de maanden januari en februari 2018 is inmiddels ontvangen. De rapportage laat voor 2018 het volgende beeld zien:

Bedragen x € 1.000	Begroting Dalfsen	Realisatie t/m 28 febr. 2018	Prognose eindejaar 1^e VORAP GBLT	Afwijking van de begroting
OZB woning eigenaar	3.328	3.339	3.380	+ 52
OZB niet woning eigenaar	1.050	912	1.094	+ 44
OZB niet woning gebruiker	756	738	833	+ 77
Totaal	5.134	4.989	5.307	+ 173

GBLT onderzoekt wat de achtergrond is van deze afwijking.

De prognoses van GBLT zijn tot stand gekomen op basis van in 2016 ontwikkelde protocollen. Hoewel de protocollen met zorgvuldigheid zijn opgesteld, betreft de toepassing een groeiproces. Door GBLT wordt maandelijks gemonitord hoe prognose- en begrotingscijfers zich verhouden tot de realisatie en de feitelijke eenheden in het belastingpakket. De nauwkeurigheid van de afgegeven prognoses moet nog blijken, maar neemt toe. In 2017 strookten de prognoses in de 1^e en 2^e Vorap met het uiteindelijke resultaat. Om deze reden is het advies om op basis van de prognoses van GBLT vooralsnog € 150.000 bij te ramen bij de 1^e bestuursrapportage.

1.11 Hondenbelasting **Nadeel € 15.000**

De afgelopen 2 jaar laat het aantal honden een dalende trend zien. De opbrengst hondenbelasting neemt hierdoor af. GBLT doet nog een onderzoek.

Onvermijdelijk

1.12 Precariobelasting **Voordeel € 6.000**

Sinds 2015 wordt er meer precariobelasting opgelegd voor de wekelijkse warenmarkt en losse standplaatsen. Hierdoor neemt de opbrengst precariobelasting toe.

1.13 Hertaxatie gemeentelijke eigendommen/onderwijsgebouwen **Nadeel € 10.000**

Ten behoeve van de opstal- en inventarisverzekering zijn alle gebouwen in november 2009 voor het laatst getaxeerd. De geldigheidsduur van deze taxaties is inmiddels verlopen. In 2018 dienen alle gebouwen opnieuw te worden getaxeerd. Wij vragen u hiervoor een budget van € 10.000.

Onvermijdelijk

1.14 Gemeentefonds

Als uitwerking van het Regeerakkoord en het IBP (Inter Bestuurlijk Programma) is dit jaar ook in maart een informatieve circulaire verschenen. Over de effecten voor Dalfsen wordt de raad separaat geïnformeerd.

1.15 Gebouwen algemeen **Nadeel € 35.000**

Door mutaties in het gebouwenbestand, zoals beëindiging huurovereenkomsten of overdracht van niet meer in gebruik zijnde (school)gebouwen ontstaat een nadeel van € 35.000 op onze gebouwen.

Onvermijdelijk

1.16 Basisregistratie Ondergrond (BRO) **Nadeel € 5.000**

Per 1 januari 2018 is de Wet basisregistratie ondergrond (BRO) in werking getreden. De BRO zorgt voor één uniforme landelijke registratie van gestandaardiseerde gegevens over de ondergrond, die door alle bestuursorganen samen wordt aangelegd en gebruikt.

Ook de gemeente Dalfsen is als bestuursorgaan bronhouder van de registratieobjecten die in opdracht van de gemeente worden gecreëerd. Dit houdt in dat wij wettelijk verantwoordelijk zijn voor de levering van gegevens, de kwaliteit daarvan en voor de behandeling van terug meldingen op door ons geleverde gegevens. De implementatie en borging van de BRO binnen onze organisatie zal kosten met zich meebrengen. Deze kosten zullen voornamelijk gemaakt worden voor (het onderhouden van) autorisaties voor het bronhouderportaal BRO en eventueel het inschakelen van externe deskundigheid. De kosten bedragen met ingang van 2018 € 5.000 per jaar (zie ook PPN 2019-2022).

Onvermijdelijk

1.17 Treasury - Dividend **Voordeel € 60.000**

De Bank Nederlandse Gemeenten heeft haar uit te keren dividend over 2017 verhoogd van 25% naar 37,5%. Het dividend per aandeel komt daarmee op € 2,53. Dit betekent voor de gemeente Dalfsen, die 33.735 aandelen in haar bezit heeft, een opbrengst van € 85.350. In de begroting was uitgegaan van € 40.000, zodat er sprake is van een voordeel van € 45.350.

Vitens gaat in haar concept jaarrekening uit van een dividend van € 3,30 per aandeel. Dit betekent voor de gemeente Dalfsen, die 34.746 aandelen in haar bezit heeft, een opbrengst van € 114.661. In de begroting was uitgegaan van € 100.000, zodat er sprake is van een voordeel van € 14.661.

1.18 Bestuurlijke communicatie en voorlichting **Nadeel € 5.000**

Wij stellen u voor om de in de begroting opgenomen baten voor communicatie ad. € 3.715 af te ramen. Deze post is in een ver verleden opgenomen, maar in de afgelopen jaren is gebleken dat er nagenoeg geen baten zijn. Daarnaast hebben wij besloten om voor de organisatie van de 4 mei herdenking in Lemelerveld structureel € 1.500 beschikbaar te stellen. In deze kern wordt de herdenking niet door de gemeente georganiseerd, maar op eigen initiatief van de inwoners in Lemelerveld.

Onvermijdelijk

1.19 Gemeentelijke Website **Nadeel € 10.000**

Vanaf september 2018 moeten Europese burgers met hun eigen nationale eID op publieke diensten kunnen inloggen. Om hiervan gebruik te kunnen maken is aansluiting op eHerkenning noodzakelijk. Ook zijn gemeenten verplicht om aan te sluiten bij het Ondernemersplein.nl. De totale kosten hiervoor bedragen € 10.000 per jaar.

Onvermijdelijk

1.20 I&A beleid - Bedrijfsinformatieplan

Nadeel € 35.000

In 2017 hebben wij een nieuw Informatiserings- & Automatiseringsbeleid vastgesteld. Gebleken is dat we op het gebied van I&A nog veel te doen hebben en dat er veel nieuwe ontwikkelingen op ons af komen. Ook is uit de formatieonderzoeken gebleken dat we te weinig formatie hebben om alles te kunnen oppakken. Om een goed inzicht te krijgen welke zaken absoluut moeten worden opgepakt en in welke volgorde gaan we in 2018 een bedrijfsinformatieplan opstellen. In dit bedrijfsinformatieplan zullen we aangeven wat de komende jaren noodzakelijk is op I&A gebied. De kosten hiervoor worden geraamd op € 35.000. Daarnaast zijn we in gesprek met de gemeente Zwolle om de mogelijkheden te onderzoeken tot samenwerking op I advisering.

Onvermijdelijk

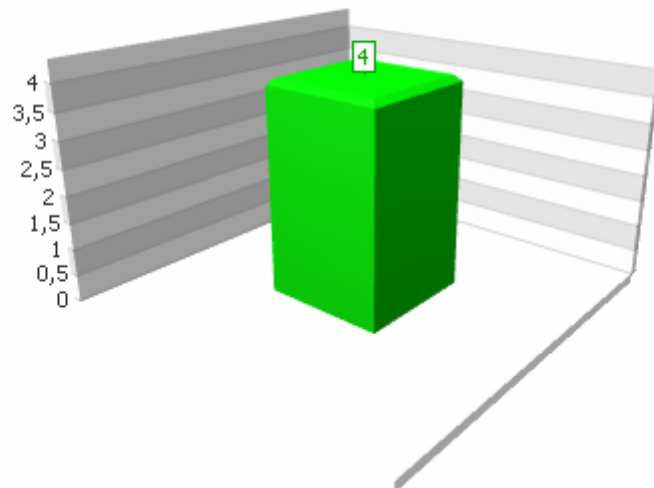
PROGRAMMA 2 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Het programma omvat het integrale veiligheidsbeleid waarin de gemeente een regierol vervult ten opzichte van politie, justitie, ketenpartners en burgers. Samen met deze en andere partners op het gebied van veiligheid wordt aan het integrale veiligheidsbeleid uitvoering gegeven. Dit betreft zowel de sociale veiligheid (bv. jeugdoverlast, huiselijk geweld etc.) als ook de fysieke veiligheid (rampenbestrijding en crisisbeheersing, verkeersveiligheid etc.). Er wordt actief ingespeeld op nieuwe trends en ontwikkelingen in het veiligheidsdomein.

Totaal kent dit programma 4 prestaties waarvan 4 groen.

Op de groene prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Incidentele financiële afwijkingen

2.1 Splitsing huisvesting wijkteams en brandweerkazernes

Budgetneutraal

Vanwege BTW aspecten en praktische redenen is het noodzakelijk om de uitgaven van de brandweerkazernes en de huisvesting van de wijkteams van Openbare Ruimte te splitsen. Daartoe zijn de begrotingen en budgetten van de drie locaties in Dalfsen, Lemelerveld en Nieuwleusen beoordeeld en opnieuw ingedeeld (Brandweer in programma 2 en huisvesting wijkteams in programma 3). Zie voor de herschikking de tabel hieronder.

Deze herschikking levert voor dit programma een nadeel op van € 31.000 en een voordeel van € 31.000 voor programma 3. Per saldo is het een budgetneutrale mutatie.

Onvermijdelijk

	Lasten	Baten	Saldo
Programma 2	-96.534	65.550	-30.984
Programma 3	90.737	-59.753	30.984
Totaal	-5.797	5.797	0

2.2 Leges bijzondere wetten en APV

Nadeel € 11.000

Per 1 januari 2018 is het Besluit brandveilig Gebruik en de Basishulpverlening Overige Plaatsen (BGBOP) van kracht. Dit besluit geeft brandveiligheidsvoorschriften voor plaatsen die voor mensen toegankelijk zijn en waar ook een tijdelijke verblijfsruimte (bouwsel) wordt geplaatst, zoals een bijeenkomsttent, tribune of een podium. Dit komt o.a voor bij openluchtfestivals, campings en jachthavens.

Het besluit kent uitsluitend een gebruiksmeldingsplicht en geen gebruiksvergunningsplicht. Daarom mogen er vanaf 1 januari 2018 geen leges meer in rekening gebracht worden voor de gebruiksvergunningen van bouwsels. Dit levert een nadeel op van € 2.500.

Daarnaast is op basis van de rekeningcijfers van afgelopen jaren gebleken, dat de leges van de evenementen en bijzondere wetgeving lager zijn dan in de begroting is opgenomen. Voorgesteld wordt om deze met elkaar in overeenstemming te brengen en de leges af te ramen met € 8.000.

Het totale nadeel komt hiermee uit op € 10.500.

Onvermijdelijk

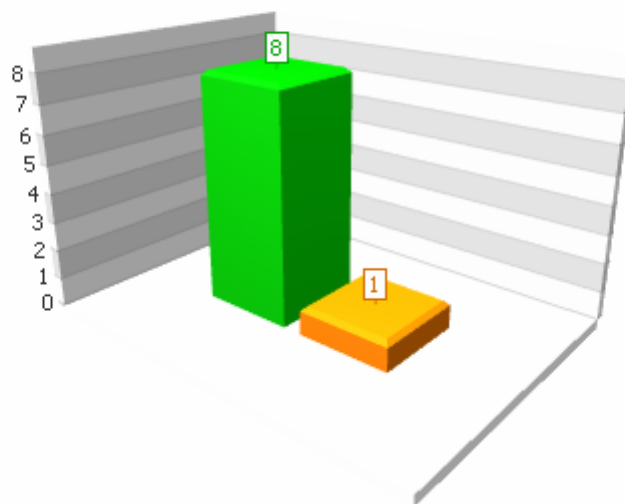
PROGRAMMA 3 BEHEER OPENBARE RUIMTE

Het programma omvat het gemeentelijk verkeers- en vervoersbeleid (verkeersveiligheid) en de zorg voor het beheer en de aanleg van alle voorzieningen in de openbare ruimte, zoals wegen, civiele kunstwerken, openbaar groen, speelplaatsen, volkstuinen en openbare verlichting.

Totaal kent dit programma 9 prestaties waarvan 8 groen en 1 oranje.

Op de groene en oranje prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Incidentele financiële afwijkingen

3.1 Beheer openbare ruimte

Geen bijstelling

In 2017 is het beleidsplan integraal beheer openbare ruimte (IBOR) vastgesteld. Bij de behandeling van de begroting 2018-2021 is besloten € 100.000 minder beschikbaar te stellen om de, in IBOR genoemde, onderhoudskwaliteit te realiseren. Dit jaar wordt nader onderzocht of door, onder andere, burgerparticipatie in de openbare ruimte, het verschil tussen de vastgestelde prestatie en het gevraagde budget opgevuld kan worden.

3.2 Splitsing huisvesting wijkteams en brandweerkazernes en overig

Nadeel € 39.000

Zie de toelichting bij 2.1 (programma 2). De herschikking is een budgetneutrale mutatie.

Daarnaast is bij de invoering van het vernieuwde BBV (2017) een last van € 39.000 met betrekking tot de brandweerkazerne Nieuwleusen afgeraamd, wat destijds een voordeel opleverde. Tegenover deze last staat een baat van € 39.000 op het onderdeel huisvesting gemeentewerf Nieuwleusen. Deze is op dat moment (invoering van het vernieuwde BBV 2017) niet afgeraamd. Dit levert nu een nadeel op (zie ook jaarrekening 2017).

Onvermijdelijk

3.3 Participatiebeleid integraal beheer van de openbare ruimte

Nadeel € 15.000

Onze gemeente biedt ruimte aan mede- en zelfbeheerinitiatieven in de openbare ruimte. Deze vorm van participatie rond het beheer van de openbare ruimte wordt dit jaar verder uitgewerkt. Eén en ander volgens de uitgangspunten en afspraak met de raad door vaststelling van het plan Integraal Beheer Openbare Ruimte in september 2017. Concreet beschrijft dit beleid voor mede- en zelfbeheerinitiatieven, welke ruimte en (on)mogelijkheden er zijn, handreikingen bieden waarmee vragen van inwoners tijdig kunnen worden beantwoord, welke kansen er zijn en hoe hierover wordt gecommuniceerd met inwoners en ondernemers. Externe capaciteit is nodig om deze uitwerking te realiseren. Bij de vaststelling van het plan Integraal Beheer Openbare Ruimte waren de kosten nog niet ingeschat.

3.4 Bedrijfskleding buitendienst

Nadeel € 5.000

Al gedurende langere tijd (circa 10 jaar) is er geen aanvulling gevraagd op het budget dat bestemd is voor de bedrijfskleding van de buitendienst. De kosten zijn ieder jaar met kleine stappen toegenomen en het verschil tussen begroot en werkelijk was in 2017 ruim € 5.000.

Onvermijdelijk

3.5 Inruil tractiemiddelen

Budgetneutraal

Het geraamde bedrag voor inruil van tractiemiddelen ad. € 26.000 is per abuis opgenomen in programma 1 terwijl de aanschaf van de diverse tractiemiddelen is opgenomen in programma 3. Voorgesteld wordt het budget van inruil ook op te nemen in programma 3. Dit is voor de begroting budgetneutraal.

Onvermijdelijk

3.6 Vechtdalverbinding (N340-N377)

Nadeel € 50.000

Vanuit de provincie wordt een start gemaakt met de aanleg van de N340/377. Als gevolg hiervan is externe expertise nodig bij diverse afstemmingsoverleggen met de provincie en overige partijen. De afstemming heeft onder andere betrekking op de gemeentelijke inrichtingseisen, overeenkomst, verkeersmanagement tijdens uitvoering en toekomstig beheer en onderhoud. Daarnaast dienen er leidingen/kabels verlegd te worden waaronder een deel van het gemeentelijk drukriool. In de perspectiefnota van 2018 is de toen voorziene aanvraag niet gehonoreerd.

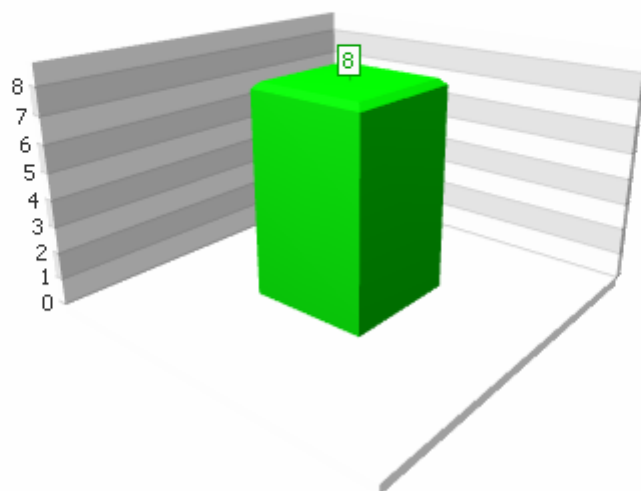
Onvermijdelijk

PROGRAMMA 4 ECONOMISCHE ZAKEN

De ambitie van het economische beleid in Dalfsen is het behouden van een vitale economie die inwoners van de gemeente voldoende werkgelegenheid biedt, in aansluiting op hetgeen de regio doet en biedt. Programma 4 omvat alle activiteiten die bijdragen aan bovenstaand doel en heeft betrekking op bedrijfsterreinen, bedrijfsvestigingen en ambulante handel.

Totaal kent dit programma 8 prestaties waarvan 8 groen.
Op de groene prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Incidentele financiële afwijkingen

4.1 Subsidie aanvraag retaildeal

Budgetneutraal

Er is een provinciale subsidie ontvangen van € 10.000. In samenspraak met de ondernemers vereniging Nieuwleusen wordt een plan ontwikkeld voor kwalitatieve upgradering van de openbare ruimte. De uitgaven hiervoor worden in 2018 gedaan om aan de subsidievoorwaarden te voldoen.
Onvermijdelijk

4.2 Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)

Budgetneutraal

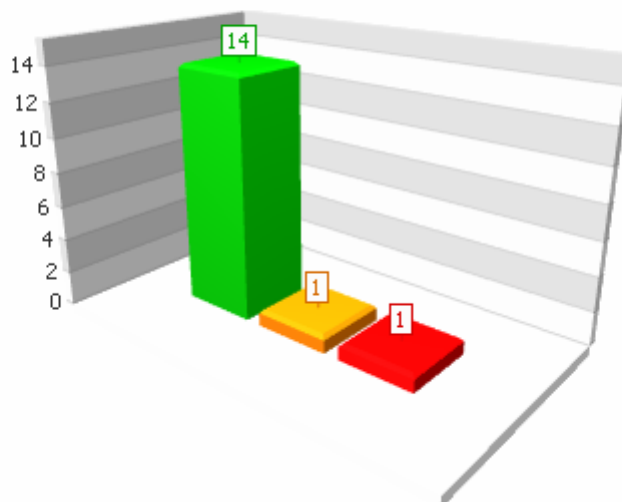
Op 23 april jl. heeft u het MPG 2018 vastgesteld. In de paragraaf financiële dekking is aangegeven dat de vastgestelde MPG bij de eerste bestuursrapportage zal worden vertaald in een begrotingswijziging. De lasten en baten (opbrengsten) die voor 2018 worden verwacht zijn in de begrotingswijziging verwerkt in programma 4 en programma 9.
Dit geeft geen effect voor het resultaat 2018.

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS EN VRIJE TIJD

Het programma omvat het lokaal onderwijsbeleid waarbinnen aandacht wordt besteed aan de zorg voor onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht, schoolbegeleiding, logopedie en volwasseneneducatie. Ook leefbaarheid en vrije tijd vallen binnen dit programma. Er wordt ingezet op goede voorzieningen in de gemeente wat de leefbaarheid bevordert. Het gaat hierbij niet alleen om fysieke voorzieningen, maar ook de kracht van de samenleving is een belangrijk uitgangspunt. Sport en sportbeleving, cultuur en ook recreatie en toerisme zijn belangrijke pijlers op het gebied van onderwijs en vrije tijd.

Totaal kent dit programma 16 prestaties waarvan 14 groen, 1 oranje en 1 rood. Op de groene en oranje prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Prestaties 2018		Voortgang	%	Geld
5.6	Bibliotheek			
In 2018 wordt aan de raad een nieuwe bibliotheeknotitie voorgelegd. Onderdeel van deze notitie is een paragraaf sturen en meten waarin aan de raad nieuwe indicatoren zullen worden voorgesteld.		✘	0%	✔

Toelichting afwijkingen

5.6	Bibliotheek
Prestatie	In 2018 wordt aan de raad een nieuwe bibliotheeknotitie voorgelegd. Onderdeel van deze notitie is een paragraaf sturen en meten waarin aan de raad nieuwe indicatoren zullen worden voorgesteld.
Toelichting:	Het huidige bibliotheekbeleid van de gemeente Dalfsen loopt t/m 2018. De voorgenomen fusie tot bibliotheek Salland-Vechtdal vormde aanleiding voor een nieuw bibliotheekbeleid. Nu de fusie niet doorgaat gebruikt de bibliotheek Dalfsen-Nieuwleusen het jaar 2018 voor het op orde brengen van de bedrijfsvoering en professionalisering van de bibliotheek Dalfsen-Nieuwleusen. Tegelijkertijd wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om meer samen te gaan werken met een andere bibliotheek of meer aansluiting te zoeken binnen het lokale veld (welzijn/kulturhusen). Op basis van deze analyses volgt er in september 2018 een voorgenomen opdrachtformulering waaruit een advies moet volgen over de inhoudelijke en financiële haalbaarheid van samenwerking met andere partijen. Dit advies wordt gebruikt als input voor het nieuwe bibliotheekbeleid. Als gevolg van dit alles volgt de nieuwe bibliotheeknotitie niet in 2018 maar in 2019. Aan de te formuleren bibliotheekopdracht in september zijn mogelijk kosten verbonden, mocht hier sprake van zijn dan worden deze vermeld bij de tweede bestuursrapportage.
Maatregel:	n.v.t.

Incidentele financiële afwijkingen

5.1 Kulturhus De Spil - recht van opstal

Budgetneutraal

Met het bestuur van Flash is overeenstemming bereikt over de beëindiging van het recht van opstal van de sportkantine medio 2018. In de onderhandelingen is uiteindelijk overeengekomen dat de beëindiging van het recht van opstal in één keer wordt afgewikkeld met de vergoeding van de boekwaarde aan Flash. Deze afwikkeling voor een bedrag van € 53.500 was niet voorzien. Wij stellen voor dekking te vinden in het budget Onvoorzien dat jaarlijks beschikbaar is (in programma 1). Daardoor is deze mutatie budgetneutraal.

Op grond van de Financiële verordening gemeente Dalfsen 2017 kan het college beschikken over de post onvoorzien en legt daarover verantwoording af in de bestuursrapportage of jaarrekening.

Onvermijdelijk

5.2 Fontein Waterfront

Budgetneutraal

Het realiseren van de fontein bij het Waterfront vereist structurele middelen voor het beheer en onderhoud. In de perspectiefnota van 2018 is de toen voorziene aanvraag niet gehonoreerd. Het gaat hier om het groot en klein onderhoud van pompen en verlichting, het jaarlijkse en dagelijks onderhoud voor de fontein. Voor 2018 wordt een bedrag van € 8.000 aangevraagd om het nodige beheer en onderhoud uit te voeren. Voorgesteld wordt het benodigde bedrag ten laste van Post Onvoorzien te brengen (zie ook bij 5.1).

Onvermijdelijk

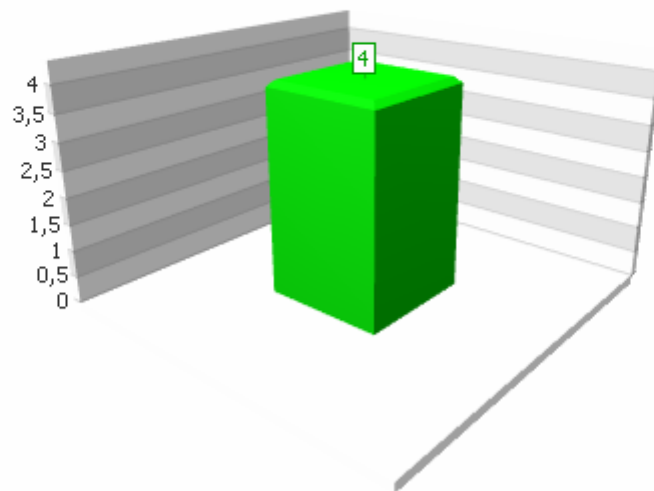
PROGRAMMA 6 INKOMENSONDERSTEUNING

Het programma omvat bijstandsverlening, minimabeleid, schuldhulpverlening en vreemdelingen/inburgering nieuwkomers. Allen gericht op inkomensondersteuning.

Totaal kent dit programma 4 prestaties waarvan 4 groen.

Op de groene prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Incidentele financiële afwijkingen

6.1 Bijzondere bijstand

Nadeel € 100.000

De uitgaven voor bijzondere bijstand worden voor 2018 geraamd op € 521.000. In de begroting is uitgegaan van € 421.000 (afgerond). Dit betekent dat aan extra uitgaven een bedrag van € 100.000 moet worden opgenomen. De toename is grotendeels toe te wijzen aan de extra uitgaven voor beschermingsbewind (€ 142.000 in 2017). Bij beschermingsbewind wordt door de kantonrechter een bewindvoerder aangesteld als een persoon niet in staat is zijn/haar geldzaken en financiële administratie te organiseren. Er bestaat recht op bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering. De tarieven voor de bewindvoerders zijn landelijk bepaald. Daarnaast zijn er extra uitgaven voor woninginrichting voor de vergunninghouders (€ 80.000 in 2017). Deze uitgavenpost zou mogelijk in de komende jaren kunnen dalen als de taakstelling voor de huisvesting van het aantal vergunninghouders ook lager wordt.

Onvermijdelijk

6.2 Participatiewet Inkomensvoorziening

Budgetneutraal

Het toegekende *voorlopige* bedrag (o.b.v. beschikking september 2017) van de rijksbijdrage voor 2018 is € 227.000 hoger dan in de begroting is opgenomen. Conform de landelijke trend is de verwachting dat het aantal uitkeringsgerechtigden ook in Dalfsen zal afnemen. Naar verwachting zal in 2018 weer sprake zijn van een tekort voor de uitvoering van de Participatiewet. De uitvoeringskosten zullen hoger zijn dan de rijksbijdrage. Indien dit zich voordoet zal waar mogelijk een beroep op de vangnetuitkering worden gedaan.

Voorgesteld wordt de onderstaande mutaties budgetneutraal te verwerken, waarbij (-) is een nadeel.

	Begroot	Verwacht	Vershil
Rijksbijdrage, voorlopig obv sept 2017	2.937.000	3.164.000	227.000
Uitgaven participatiewet	-3.595.000	-3.545.000	50.000
Vangnetuitkering, voorlopig	376.000	99.000	-277.000
Totaal	-282.000	-282.000	0

Opgemerkt moet worden dat de rijksbijdrage een *voorlopige* toekenning betreft. De definitieve rijksbijdrage 2018 wordt in september 2018 vastgesteld. Waar nodig zullen eventuele afwijkingen ten opzichte van de daadwerkelijke realisatie in Dalfsen bij de jaarrekening 2018 worden opgenomen en toegelicht.

Onvermijdelijk

6.3 Schuldhulpverlening

Nadeel € 10.000

Bij de jaarrekening 2017 was er sprake van een nadeel van € 27.000. Dit wordt in hoge mate veroorzaakt door meer schuldhulp trajecten bij kleine ondernemers en zzp-ers. Naar verwachting is een nadeel van € 10.000 structureel.

Onvermijdelijk

6.4 Kosten abonnementen en automatiseringsbudgetten

Budgetneutraal

De kosten zijn in 2017 verantwoord in programma 1 (overhead) terwijl het budget van € 50.000 staat geraamd bij inkomensregelingen in programma 6.

Voorgesteld wordt om het budget in programma 6 af te ramen en bij te ramen in programma 1, per saldo budgetneutraal.

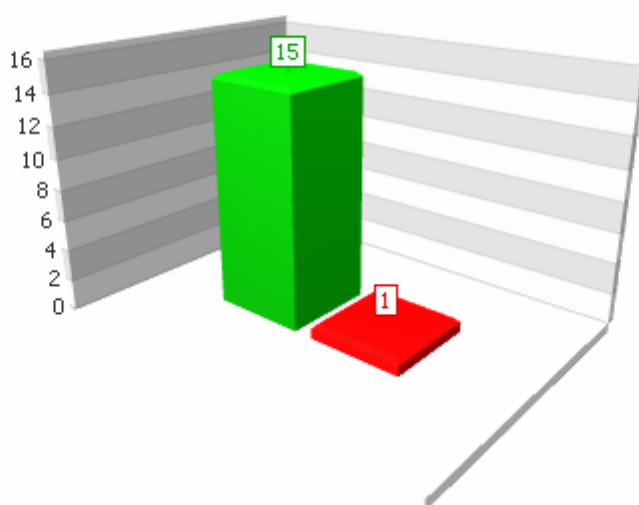
Onvermijdelijk

PROGRAMMA 7 SOCIAAL DOMEIN

Het programma omvat het sociale domein. Wat wetgeving betreft wordt met name gedoeld op de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet. Ook het jeugd- en jongerenwerk en het welzijnswerk zijn onderdeel van dit programma.

Totaal kent dit programma 16 prestaties waarvan 15 groen en 1 rood.
Op de groene prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Toelichting afwijkingen

Prestaties voorgaande jaren		Voortgang	%	Geld
7.4	Toekomstgericht welzijnsbeleid 2017 - 2020			
	In afstemming met de participatieraad een klantenpanel oprichten.	✘	0%	✔

Toelichting afwijkingen

7.4	Toekomstgericht welzijnsbeleid 2017 - 2020
Prestatie	In afstemming met de participatieraad een klantenpanel oprichten.
Toelichting:	De participatieraad heeft aangegeven dat zij het lastig vindt om direct betrokken te zijn bij een subsidie regeling van de gemeente. Zij heeft daarom besloten geen invulling te geven aan het klantenpanel. Wij gaan uw raad informeren over een alternatieve invulling van het klantenpanel en betrekken dit bij de evaluatie van deze subsidieregeling (verwachting juni 2018 in de raad).
Maatregel:	n.v.t.

Incidentele financiële afwijkingen

Alle mutaties binnen dit programma worden ten gunste of ten laste gebracht van de vrij besteedbare ruimte binnen dit programma 7 Sociaal Domein. Dit betekent dat alle mutaties binnen dit programma voor de bestuursrapportage, in principe, budgetneutraal verwerkt worden.

Echter, doordat er in 2018 een fors tekort op jeugdzorg wordt voorzien, is er sprake van een nadeel van € 963.000 binnen dit programma (zie ook tabel onder 7.13). Het vrij besteedbare bedrag van € 90.000 kan als dekking aangewezen worden, zodat nog een tekort van € 872.000 resteert (zie ook 7.13).

7.1 Loonkosten SW

Nadeel € 100.000

De loonkosten SW stijgen in verband met nieuwe CAO afspraken. Tegelijkertijd zal sprake zijn van een afname van het aantal SW-ers, door uitstroom vanwege pensioen. Dit maakt dat voorgesteld wordt de begroting voor 2018 te verhogen met € 100.000 naar € 3.375.000. De perspectiefnota zal evenredig aan deze ontwikkelingen worden aangepast.

Onvermijdelijk

7.2 Maatwerkvoorziening parkeerkaarten

Budgetneutraal

De leges van parkeerkaarten zijn verantwoord op taakveld 6.6. Op grond van de BBV voorschriften moet dit gewijzigd worden naar taakveld 2.2. Het gaat om een bedrag van € 8.000 en is voor de begroting budgetneutraal. Deze mutatie wordt ook verwerkt in de begroting 2019.

Onvermijdelijk

7.3 Zorginfrastructuur

Geen bijstelling

In 2018 heeft het ministerie van VWS structureel een bedrag op de begroting gereserveerd voor gemeenten i.v.m. het wegvallen van de afbouwregeling zorginfrastructuur 2015-2017 vanuit het Rijk. Vanuit deze regeling werden wijksteunpunten, personenalarmeringen, meldcentrales en deurontgrendelingen bekostigd. Wij stellen voor om dit bedrag in 2018 in te zetten voor subsidieaanvragen die wij hebben ontvangen vanuit zorgaanbieders, en in 2018 met deze zorgaanbieders nieuwe afspraken te maken voor 2019 en verder. De verwachting is, dat de middelen beschikbaar komen bij de meicirculaire 2018. Dan wordt het bedrag definitief bekend en kan op basis daarvan onze begroting bijgesteld worden.

7.4 Sociale recherche

Nadeel € 10.000

Op dit moment is onderzoek naar rechtmatigheid door de sociale recherche alleen nog begroot binnen programma 6 Inkomensondersteuning. Het afgelopen jaar is gebleken dat er steeds vaker onderzoek naar rechtmatigheid binnen de Wmo nodig is. Hiervoor is extra budget nodig.

Onvermijdelijk

7.5 Maatwerkvoorziening rolstoelen

Nadeel € 32.000

De maatwerkvoorziening rolstoelen is een open einde regeling. Dit betekent dat vooraf nooit duidelijk is hoeveel precies uitgegeven gaat worden. Op basis van de gemiddelde uitgaven over 2015, 2016 en 2017 is het noodzakelijk om het budget voor 2018 op te hogen.

Onvermijdelijk

7.6 Uitvoeringskosten Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland

Nadeel € 34.000

Na doorlichting van de regionale organisatie van de GR-BVO jeugdhulp IJsselland en het procesmanagement (eind 2017) is geconcludeerd, dat de regionale uitvoeringskosten de eerste jaren te krap zijn ingeschat in relatie tot de uit te voeren taken op het gebied van inkoop, contractmanagement, monitoring, (financiële) administratie, en regionale inhoudelijke ontwikkeling. Bij het vaststellen van de begroting van de GR in juni 2017 waren de gevolgen nog onvoldoende in beeld om dit al te verwerken. Dit leidt tot actualisering van de begroting van de GR voor het Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (voorheen BVO) naar een meer realistisch niveau, waarbij kritisch is gekeken naar de uit te voeren taken. Het aandeel van Dalfsen in de totale regionale begroting (3,8%) stijgt daarmee van € 65.965 naar € 99.986 voor 2018. Daarbij zijn voor de jaarschijf 2018 ook middelen opgenomen voor incidentele taken onder meer als gevolg van de invoering van het nieuwe inkoop- en financieringsmodel. De grote bijdrage voor 2019 daalt als gevolg van het afronden van de incidentele taken naar € 91.848.

Onvermijdelijk

7.7 Samenkracht en Burgerparticipatie

Nadeel € 72.000

Voor Samenkracht en Burgerparticipatie is € 1.877.000 beschikbaar. We verwachten dat er € 1.949.000 uitgegeven moet worden. Het nadeel van € 72.000 wordt veroorzaakt doordat de uitgave van € 47.400 voor laaggeletterdheid niet is opgenomen in de begroting voor 2018. Daarnaast hebben we de subsidie van SAAM welzijn geïndexeerd (v.w.b. het deel van de loonkosten) met ongeveer € 20.000. Tot slot is de systematiek voor de mantelzorgwaardering veranderd, waardoor het budget daarvoor overschreden wordt met € 10.000.

Onvermijdelijk

7.8 Uitprobeerservice slimme leeftechnologie

Budgetneutraal

Wij hebben besloten om in 2018 € 40.000 toe te kennen aan de continuering van de uitprobeerservice slimme leeftechnologie ten laste van de reserve sociaal domein. Na vaststelling van het beleidskader Wonen & Zorg, wordt besloten hoe verder te gaan met de uitprobeerservice.

Onvermijdelijk

7.9 Jeugd algemeen

Over het algemeen zien we dat de vraag naar ondersteuning bij opvoeden en daarmee de vraag naar jeugdhulp stijgt. Een trend die regionaal en landelijk ook zichtbaar is. Na de eerste twee jaren zien we dat inwoners steeds beter het loket en daarmee de toegang weten te vinden. Daarnaast zijn effecten zichtbaar zoals meer integrale aanpak van problemen die dan vervolgens leiden tot een toename van de inzet van jeugdhulp. In 2017 is het budget, dat door uw raad beschikbaar is gesteld voor de jeugdzorg, fors overschreden. Daarom willen we voor 2018 de begroting bijstellen ten opzichte van 2017. In totaal is er 5 miljoen nodig in 2018 voor de jeugdhulp. Dit betekent een tekort ten opzichte van de huidige begroting van € 890.000 (zie 9a en 9b).

Er zijn veel veronderstellingen waarom de jeugdhulp in budget en het cliënten aantal stijgt. We willen door middel van een uitgebreide analyse de veronderstellingen staven om te zien welke trends zichtbaar zijn in Dalfsen. Hierdoor zijn we beter in staat om te voorspellen welke ontwikkeling de jeugdhulp in Dalfsen door gaat maken en eventueel gerichte en passende maatregelen te nemen. Deze analyse wordt ook het lopende jaar 2018 gebruikt om de te verwachten tekorten te bepalen. In augustus is de analyse gereed en ten tijde van de 2e bestuursrapportage zullen we de effecten hiervan aan u melden.

7.9a. Maatwerkdienstverlening 18- PGB

Nadeel € 70.000

De toename van het gebruik van PGB's is in lijn met de algemene stijging van het gebruik van jeugdhulp. Op basis van rekeningcijfers 2017 verwachten wij dat een budget van € 650.000 voor PGB's noodzakelijk is. Dit betekent een nadeel van € 70.000.

Onvermijdelijk

7.9b. Maatwerkdienstverlening 18- Individuele zorg

Nadeel € 820.000

We zien een toename van het gebruik van jeugdhulp (o.a. GGZ en de LVB) die we inkopen via de regio. Tijdens het opstellen van de 2e bestuursrapportage 2017 werd voor het eerst duidelijk dat Dalfsen ook tot de nadeel gemeenten is gaan behoren. We hebben toen incidenteel bijgeraamd. Deze bijraming en het resultaat over 2017 leiden tot deze bijstelling. Op basis van de (concept) jaarrekening 2017 gaan we uit van een benodigd budget van € 4.350.000 voor Zorg in natura. Dit betekent een nadeel van € 820.000.

Onvermijdelijk

7.10 Suite voor Sociale Regie

Nadeel € 25.000

Ter ondersteuning bij de uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning is het wenselijk dat er vanuit één systeem gewerkt kan worden. Wij zijn voornemens hiervoor de Suite4 sociale regie aan te schaffen, de aanvraag hiervoor vindt u in de perspectiefnota. De regie-functie houdt in dat er vanuit de verschillende disciplines, maar waar nodig ook door externe partijen, bijvoorbeeld zorgaanbieders, vanuit één systeem kan worden gewerkt en iedereen waar nodig over dezelfde informatie kan beschikken. Dit helpt bij het voeren van regie in zaken, maar bevordert ook de integrale aanpak op gezinsniveau.

De dubbele abonnementskosten in 2018 (Topicus en Suite4 sociale regie) en opleidingskosten bedragen gezamenlijk € 25.000.

Onvermijdelijk

7.11 Loonwaarde WSW**Voordeel € 200.000**

Voor de loonwaarde van de WSW medewerkers in de buitendienst, wordt vanuit het programma beheer openbare ruimte een bijdrage geleverd. Deze bijdrage is reeds geraamd, het voordeel op programma 7, sociaal domein nog niet. Bij deze wordt dat hersteld.

Onvermijdelijk

7.12 Vrijval stelpost sociaal domein**Voordeel € 91.000**

Op deze stelpost is nog een bedrag van afgerond € 91.000 beschikbaar (zie specificatie in tabel hieronder. Voorgesteld wordt dit bedrag vrij te laten vallen ter dekking van een deel van bovengenoemde kosten. Daarmee resteert er een tekort van afgerond € 872.000 in programma 7.

7.13 Resumé:

De hierboven genoemde mutaties laten per saldo een nadeel zien van € 963.000. Op de post "vrij besteedbaar bedrag" is nog een bedrag van afgerond € 91.000 beschikbaar. Dit bedrag kan vrijvallen/afgeramd worden. Er resteert dan nog een tekort binnen programma 7 Sociaal Domein van afgerond € 872.000. Zie de tabel hieronder.

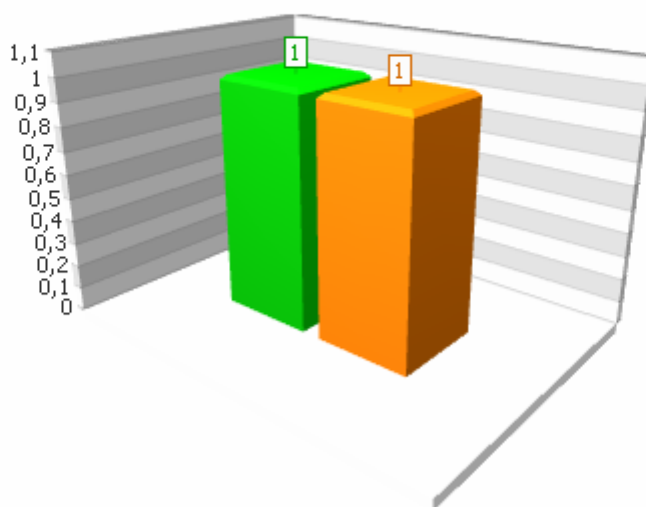
Vrij besteedbaar bedrag 2018		
Primitieve begroting	187.625	
af: 2e wijz 2018 Septembercirculaire 2017 stelpost	28.000	
af: 2e wijz 2018 Septembercirculaire 2017 WMO 2015	-45.452	
af: 2e wijz 2018 Septembercirculaire 2017 Jeugdzorg	-29.266	
af: 7e wijz 2018 Kadernota transformatie (raad dec 2018)	-50.000	
Stand voor 1e bestuursrapportage 2018	90.907	
Mutaties 1e bestuursrapportage 2018		
1. Loonkosten SW	-100.000	
2. Maatwerkvoorziening parkeerkaarten	0	
3. Zorginfrastructuur	0	
4. Sociale recherche	-10.000	
5. Maatwerkvoorziening rolstoelen	-32.000	
6. Uitvoeringskosten Reg. Serviceteam Jeugd IJsselland	-34.000	
7. Samenkracht en burgerparticipatie	-72.000	
8. Uitprobeerservice slimme leeftechnologie tlv res soc domein	0	
9a. Maatwerkdienstverlening 18- PGB	-70.000	
9b. Maatwerkdienstverlening 18- individuele zorg	-820.000	
10. Suite voor Sociale Regie	-25.000	
11. Loonwaarde WSW	200.000	
Totaal mutaties 1e bestuursrapportage 2018 (- is tekort)		-963.000
12. Inzet stelpost vrij besteedbaar		90.907
Tekort programma 7		-872.093

PROGRAMMA 8 DUURZAAMHEID EN MILIEU

Het programma omvat de gemeentelijke activiteiten op het gebied van duurzaamheid, milieu, afvalverwijdering en -verwerking, water, riolering en waterzuivering en de begraafplaatsen.

Totaal kent dit programma 2 prestaties waarvan 1 groen en 1 oranje.
Op de groene en oranje prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Incidentele financiële afwijkingen

8.1 Maatregelen uitvoering GRP

Budgetneutraal

Voor groot onderhoud van de in het buitengebied aangelegde drukriolering is in 2018 € 50.000 begroot. De te onderhouden drukriolering is eind 2017 geïnspecteerd. De verwachting is dat het onderhoud met één tot enkele jaren uitgesteld kan worden. Omdat de kosten van riolering worden onttrokken aan de voorziening riolering, worden de gevolgen hiervan neutraal verwerkt.

8.2 Kadernotitie Klimaatadaptatie

Budgetneutraal

De gemeente heeft vanuit de gemeentelijke watertaken een zorgplicht bij overlast vanuit grond- of hemelwater. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor een veilige woon- en leefomgeving. Met de Nationale Adaptatie Strategie (NAS) en het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is op rijksniveau de urgentie aangegeven. Daarin zijn twee ambities gesteld, namelijk:

- In 2020 handelen we klimaatadaptatief.
- In 2050 is de regio klimaatadaptatief ingericht.

Het is uiteindelijk aan de raad om het ambitieniveau te bepalen voor Dalfsen. We doen dat met Kadernotitie Klimaatadaptatie Dalfsen. Voor ondersteuning en advisering is naar verwachting een bedrag van € 20.000 nodig. Dit bedrag kan uit de voorziening riolering worden gedekt omdat klimaatadaptatie voor een groot deel te maken heeft met de gemeentelijke watertaken, meer specifiek met de zorgplicht voor overlast hemelwater.

Onvermijdelijk

8.3 Grondwatermonitoring

Budgetneutraal

Dalfsen heeft een eigen grondwatermeetnet in de kernen. Voor de herinrichting is eenmalig een bedrag van € 10.000 benodigd. Daarmee wordt het grondwatermeetnet beter ontsloten voor onze inwoners. De kosten kunnen worden gedekt uit de voorziening riolering.

Onvermijdelijk

8.4 Omgevingsdienst

Geen bijstelling

De jaarlijkse bijdrage aan de Omgevingsdienst is conform de begroting van de Omgevingsdienst mede gebaseerd op standaard loonkosten voor medewerkers die per 2018 zijn overgaan. In werkelijkheid wordt echter gerekend met werkelijke loonkosten i.p.v. de standaard bedragen. De werkelijke loonkosten zullen daarom naar verwachting lager uitvallen dan geraamd. Hiermee ontstaat een voordeel, dit zal echter bij de 2e bestuursrapportage beter inzichtelijk zijn en nader worden uitgewerkt.

Een ander voordeel (€ 28.500) ontstaat door het voorsnog niet afnemen van de applicatie VTH-2. Deze voordelen zullen echter aangewend moeten worden voor de dekking van de frictiekosten (als gevolg van een mismatch tussen mensen en taken). De bijdrage voor 2018 zal uitkomen op circa € 500.000 i.p.v. de begrote € 518.800. De bijstellingen zullen worden verwerkt in de 2e bestuursrapportage en dan zal ook nader worden ingegaan op het afbouwen van de frictiekosten.

Onvermijdelijk

8.5 Begraafplaats Nieuwleusen

Nadeel € 15.000

Gebleken is dat er in de begroting geen rekening is gehouden met de kosten voor het grafdelven door Larcom. Dit levert een structureel nadeel op van € 15.000 (obv rek.cijfers 2017).

Onvermijdelijk

8.6 Energie Neutraal Renoveren

Budgetneutraal

In het najaar 2017 is het regionale project Energieneutraal Renoveren gestart. Uit eerdere proefprojecten blijkt dat energieneutraal renoveren van bestaande woningen vaak complex en kostbaar is. Dit project vormt de basis voor vereenvoudiging, standaardisering en kostenbesparing. Zowel woningeigenaren als installateurs worden deskundig geholpen. Hiervoor ontvangen wij gefaseerd een financiële ondersteuning van VNG, totaal € 300.000. Daarnaast is subsidie aangevraagd van € 150.000 bij de provincie Overijssel. Het project loopt tot medio 2019. De Gemeente Dalfsen is penvoerder. Per saldo zijn naar verwachting de lasten en baten budgetneutraal en er kan een verschuiving in de jaren plaatsvinden.

Fasering van het project:

Jaar	Uitgaven	Inkomsten
2017	200.000	200.000
2018	200.000	200.000
2019	50.000	50.000
Totaal	450.000	450.000

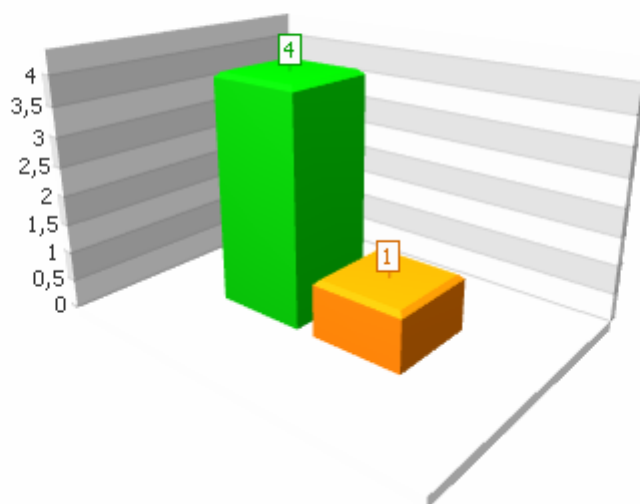
De lasten en baten over 2017 zijn in de 2e bestuursrapportage 2017 verwerkt. Voor 2018 worden de bedragen middels deze bestuursrapportage in de begroting 2018 opgenomen en voor 2019 via de Perspectiefnota.

PROGRAMMA 9 RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING

De gemeente moet beschikken over een actueel ruimtelijk- en omgevingsbeleid. Hiermee wordt ingespeeld op wettelijke kaders en maatschappelijke ontwikkelingen. Ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid zijn belangrijke uitgangspunten. Wij betrekken en stimuleren maatschappelijke partners bij het vormgeven en uitvoeren van ons beleid.

Totaal kent dit programma 5 prestaties waarvan 4 groen en 1 oranje.
Op de groene en oranje prestaties wordt geen nadere toelichting verstrekt (zie Inleiding en leeswijzer).

Stand prestaties programma

Incidentele financiële afwijkingen

9.1 Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)

Budgetneutraal

Op 23 april jl. heeft u het MPG 2018 vastgesteld. In de paragraaf financiële dekking is aangegeven dat de vastgestelde MPG bij de eerste bestuursrapportage zal worden vertaald in een begrotingswijziging. De lasten en baten (opbrengsten) die voor 2018 worden verwacht zijn in de begrotingswijziging verwerkt in programma 4 en programma 9. Dit geeft geen effect voor het resultaat 2018.

NIET AFGESLOTEN INVESTERINGEN VAN VOORGAANDE JAREN

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de niet afgesloten investeringen van voorgaande jaren conform de jaarrekening 2017. Per investering wordt de voortgang beschreven na de eerste vier maanden van dit jaar.

Investering	Begroot	Uitgaven t/m 2017	Uitgaven 2018	Restant	Dekking
1. Aansluiting N348 Lemelerveld	2.421.000	665.480	16.244	1.739.276	45% prov, 55% vz
2. Zuidelijke aansluiting N348	810.000	471.272	0	338.728	50% prov, 50% vz
3. Herinrichting Stationsstraat	470.000	12.710	0	457.290	50% prov, 50% vz
4. Herontwikkeling Kroonplein	2.262.000	2.232.917	3.869	25.214	prov. subsidie
5. Glasvezelproject Nieuwleusen	96.000	41.693	0	54.307	leges
6. Glasvezelproject Buitengebied	182.000	99.908	0	82.092	leges
7. Kulturhus De Spil	9.964.000	4.429.878	3.659.870	1.874.252	reserve
8. Werken zonder Grenzen (WZG) (2017)	40.000	7.791	0	32.209	activeren
9. Personeels- en salarisadministratie	115.000	73.621	14.359	27.020	activeren
10. Digitalisering Maatschapp.Ondersteuning	130.000	90.656	37.918	1.426	activeren
11. Ford Transit Connect 85-VHG-2	30.000	3.000	0	27.000	activeren
12. Goldoni 2-wielige tractor	15.000	1.500	0	13.500	activeren
13. Miles elektro auto	65.000	6.500	0	58.500	activeren
14. Vacuumtank Veenhuis	17.500	1.750	16.846	-1.096	activeren
15. Zoutstrooiers Nieuwleusen & Lemelerveld	52.200	4.700	46.953	547	activeren
16. Gem. Verkeers- en Vervoersplan 2017	160.000	47.152	14.524	98.324	activeren
17. Verbouw werf Dalfsen	1.200.000	783.377	201.129	215.494	activeren
18. Klimaat en duurzaamheid: zonnepanelen	141.500	3.150	96.123	42.227	activeren
18a Klimaat en duurzaamheid: warmteactie	130.000	0	6.000	124.000	reserve (budgetovh)
19. Voorbereidingskrediet Jagtclusteralee	100.000	20.884	8.279	70.837	activeren
Totaal	18.401.200	8.997.939	4.122.114	5.281.147	

Voorstel tot budgetoverheveling bij jaarrekening 2017	Begroot	Uitgaven t/m 2017	Uitgaven 2018	Restant	Dekking
A. Update www.dalfsen.nl	45.000	26.843	0	18.157	reserve (budgetovh)
B. Schatkamer van Dalfsen (DNA van Dalfsen)	105.000	42.145	7.090	55.765	reserve (budgetovh)
Totaal	150.000	68.988	7.090	73.922	

1. Aansluiting N348 Lemelerveld

Dit betreft het meebetalen aan de 1e fase van het provinciale project N348. Project is in 2017 aanbesteed en wordt in 2018 uitgevoerd.

2. Zuidelijke aansluiting N348

De zuidelijke aansluiting loopt grotendeels gelijk op met het provinciale project N348. Voorbereiding en aanbesteding is in 2017 gedaan en uitvoering is in 2018.

3. Herinrichting Stationsstraat

Planvorming voor de Stationsstraat wordt in 2018 uitgevoerd. Uitvoering kan pas als zuidelijke en noordelijke aansluiting gereed is. Naar verwachting zal dit begin 2019 zijn.

4. Herontwikkeling Kroonplein

Het restant budget (€ 25.000) zal nog besteed worden aan enkele werkzaamheden en het proces voor het opstellen van een verbeterplan als gevolg van het eind 2017 uitgevoerde belevingsonderzoek.

5. Glasvezelproject Nieuwleusen

Op maandag 13 maart 2017 is het convenant met (CIF) Rabobank Bouwfonds Communication Infrastructure Fund ondertekend. Met de ondertekening zijn de onderhandelingsresultaten bekrachtigd en kon de vraagbundeling starten. Het behaalde resultaat in de vraagbundeling is geëindigd op 63,3%. De realisatie is gestart voor de eerste deelgebieden. Volgens planning wordt de realisatie in 2018 afgerond. De planning is te volgen via de daarvoor ingerichte website <https://www.glasvezelbuitenaf.nl/deelgebied/vechtdal/aanleg/planning>

De kom van Nieuwleusen heeft een reguliere breedbandverbinding via het CAI. De verwachting is dat hierdoor geen verglazing gaat plaatsvinden.

6. Glasvezelproject Buitengebied

De breedbandverbinding in het Glasvezelproject Buitengebied vindt gelijktijdig plaats met het Glasvezelproject Nieuwleusen. Met de engineering zijn projecten verweven met elkaar en de al genoemde planning geldt voor het gehele buitengebied van de gemeente Dalen.

7. Kulturhusplannen Nieuwleusen, De Spil

De oplevering van het kulturhus De Spil is gepland in juli 2018, waarna deze in gebruik zal worden genomen in september. Het projectbudget voor de realisatie bestaat uit de door de raad beschikbaar gestelde kredieten. De besteding van het project (in 2017-2018) verloopt volgens planning en is binnen het budget. De projectorganisatie en –besturing is op de bouwfase aangepast zodat wij adequaat kunnen sturen op tijd, kwaliteit en geld.

8. Werken zonder Grenzen (WZG)

Conform de intentie van het Werken Zonder Grenzen zijn de gelden ingezet om medewerkers meer mobiel te laten werken. Om te zorgen dat er op een veilige wijze gegevens verwerkt kunnen worden en spy- en malware en andere bedreigingen buiten te sluiten, vindt er een upgrade plaats van onze “firewall”. De technisch aanpassingen zullen in het tweede kwartaal van 2018 worden afgerond. Bij de tweede bestuursrapportage wordt de financiële afwikkeling meegenomen en de verwachting is dat alle kosten binnen het budget plaatsvinden.

9. Personeels- en salarisadministratie

In 2017 zijn we gestart met de implementatie van een nieuw personeels- en salarissysteem, YouForce genaamd. In 2018 gaan we de laatste modules implementeren. De verwachting is dat dit binnen het beschikbaar gestelde krediet wordt gerealiseerd.

10. Digitalisering Maatschappelijke Ondersteuning

De huidige systemen zijn geoptimaliseerd. De verwachting is dat deze investering bij de tweede bestuursrapportage kan worden afgesloten.

11. Ford Transit Connect 85-VHG-2

Vervanging van de Ford Transit 85-VHG-2 is doorgeschoven naar de jaarschijf 2018 omdat een elektrisch voertuig met zwaarder accupakket in 2017 nog niet vrijgegeven was voor verkoop.

12. Goldoni 2-wielige tractor

Voor levering van de te vervangen Goldoni 2-wielige tractor is opdracht verstrekt en de levering vindt in het 2^e kwartaal 2018 plaats.

13. Miles elektro auto

De Miles elektro auto is meegenomen naar de jaarschijf 2018. De definitieve tekening van laadbak is in het 1e kwartaal ontvangen. Na ontvangst totaalofferte kan de opdrachtverstrekking plaatsvinden.

14. Vacuumtank Veenhuis

De levering heeft in het 1^e kwartaal van 2018 plaatsgevonden. Het krediet kan, met een geringe overschrijding, worden afgesloten bij de 2e bestuursrapportage, nadat dan ook de interne uren zijn toegerekend.

15. Zoutstrooiers Nieuwleusen & Lemelerveld

De leveringen hebben conform de verwachtingen plaatsgevonden. Het krediet kan, met een geringe overschrijding, worden afgesloten bij de 2e bestuursrapportage, nadat dan ook de interne uren zijn toegerekend.

16. Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) 2017

Het krediet wordt ingezet voor projecten uit het uitvoeringsprogramma GVVP 2016-2018. Het restantbudget van 2017 willen wij inzetten voor het onderzoek naar de verkeersveiligheid op de rotonde Kampmansweg en enkele (kleinschalige) maatregelen die hieruit voortvloeien en voor een deel van de maatregelen Beatrixlaan/Julianalaan. Daarnaast voor de planvorming van de snelfietsroute Dalfsen - Zwolle. Zie verder ook GVVP 2018.

17. Verbouw werf Dalfsen

Er is een bedrag van € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld voor de verbouw van de werf. De werkzaamheden worden uitgevoerd door 2 plaatselijke bedrijven. De kantoren, kantine en overige personeelsruimten zijn gereed en in gebruik genomen. De overige werkzaamheden zijn eind juni 2018 gereed. Er is een open dag gepland op zaterdag 22 september 2018.

18. Klimaat en duurzaamheid 2017

In de loop van 2017 is het beschikbare bedrag van € 300.000 verdeeld over de volgende onderdelen: Extra zonnepanelen werf € 141.500, Warmteactie € 130.000 en Overige duurzaamheid € 28.500. De genoemde activiteiten voor zonnepanelen en warmteactie zijn i.v.m. benodigde besluitvorming en een langere doorlooptijd eind 2017 gestart en worden in 2018 voortgezet. Het hiervoor benodigde budget/investering is bij de jaarrekening overgeheveld naar 2018. Het budget van overige duurzaamheid is volledig besteed in 2017.

18. Extra zonnepanelen werf

In april jl. zijn de panelen geplaatst. De verwachting is dat de investering kan worden afgerond binnen het beschikbaar gestelde krediet. Het krediet kan, na financiële afwikkeling en toerekening interne uren, worden afgesloten bij de 2e bestuursrapportage/jaarrekening.

18a. Warmteactie

De eerste subsidies zijn verstrekt en er is een bedrag van circa € 10.000 toegekend. De actie loopt goed. Door drukte bij de lokale installateurs is er een wachttijd.

19. Voorbereidingskrediet Jagtclusterlalee

Na besluitvorming is in 2017 gestart met de voorbereidingen Jagtclusterlalee. Hiervoor zijn de nodige uitwerkingen en onderzoeken uitgevoerd. Verdere uitwerkingen en de uitvoering vindt plaats in 2018. Het restant van het voorbereidingskrediet wordt betrokken bij het krediet "Vernieuwing Jagtclusterlalee" dat in 2018 beschikbaar is gesteld (zie ook voortgang investeringen 2018, nr 8).

A. Update www.dalfsen.nl

De overgang naar een nieuwe toptakenwebsite is afgerond. Daarmee hebben wij voor de komende jaren een stevig basis voor de digitale doorontwikkeling, nieuwe ontwikkelingen, beveiliging en veranderende wetgeving o.a. de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Er is sprake van een geringe overschrijding (factuur ad. € 20.250 is ontvangen maar nog niet betaald). Nadat de financiële afwikkeling heeft plaatsgevonden en de interne uren zijn toegerekend, kan het krediet worden afgesloten (bij de 2e bestuursrapportage).

B. Schatkamer van Dalfsen (DNA van Dalfsen)

De historische verenigingen hebben in de eerste helft van 2018 forse stappen gezet binnen het DNA van Dalfsen project. De verenigingen zijn samen gekomen tot een selectie van verhalen en sluiten dit eerste onderdeel uit het DNA project af in de Week van de Amateurkunst (mei 2018) door middel van een workshop *storytelling*. Intussen zijn de voorbereidingen van het collectievraagstuk gestart en gaat Erfgoed Gelderland starten met de professionele begeleiding en deskundigheidsbevordering hiervan. De kernen Dalfsen, Oudleusen en Hoonhorst zijn bezig met de voorbereidingen voor hun verbeelding. De kern Lemelerveld is concreet aan het toewerken naar de verbeelding in september 2018 waarbij cultuurparticipatie volop centraal staat.

VOORTGANG INVESTERINGEN 2018

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de investeringen voor 2018. Per investering wordt de voortgang beschreven na de eerste vier maanden van dit jaar. Dit betreft investeringen:

- uit het investeringsplan 2018 - 2021 (jaarschijf 2018)
- in voorgaande jaren beschikbaar gestelde kredieten voor 2018

Investerings met activering	Begroot 2018 incl. wijz.	Uitgaven 2018	Restant	Dekking
1. Tablets raad	25.000	24.612	388	activeren
2. iBurgerzaken	50.000	44.400	5.600	activeren
3. Ford Transit Connect 3-VHB-99	30.000	0	30.000	activeren
4. Grasveegmachine achter Fendt	40.000	0	40.000	activeren
5. Mitsubishi Fuso 6-VHZ-69	60.000	0	60.000	activeren
6. Mitsubishi Fuso 6-VHZ-70	60.000	0	60.000	activeren
7. GVVP 2018	160.000	0	160.000	activeren
8. Vernieuwing Jagtclusteralee (buiten de kom)	1.718.000	6.927	1.711.073	activeren
9. Urnenzuilen begraafplaats Nieuwleusen	50.000	29.947	20.053	activeren
10. Overgang RUD	27.500	0	27.500	activeren
11. Strategische aankopen	2.000.000	297.000	1.703.000	grex
12. Fietspad Oude Oever	380.000	148.454	231.546	activeren
13a. Buitenruimte De Spil (totaal € 2.6 mln)	1.985.000	140.085	1.844.915	activeren
13b. Buitenruimte De Spil	440.000	0	440.000	reserve
13c. Buitenruimte De Spil	175.000	0	175.000	voorziening
Subtotaal	7.200.500	691.425	6.509.075	

1. Tablets raad

De tablets voor de raadsleden zijn volgens planning verstrekt en de kosten blijven binnen de begroting. Het krediet kan aan het einde van het jaar worden afgesloten.

2. iBurgerzaken

De planning was om in het eerste kwartaal van 2018 te starten met de implementatie. Echter, doordat het systeem gezamenlijk en gelijktijdig met de gemeenten Staphorst en Zwartewaterland is geïnstalleerd, is de planning naar voren gehaald (zie ook jaarrekening 2017). Omdat hiermee het implementatiejaar van 2018 naar 2017 is vervroegd, zijn de beschikbaar gestelde gelden naar voren worden gehaald. De uitgaven in 2017 bedroegen € 44.400. Naar verwachting kan het krediet binnen het beschikbaar gestelde budget en in 2018 worden afgerond.

3. Ford Transit connect 3-VHB-99

De voorbereidingen voor de vervanging van de Ford vindt in het 2e kwartaal plaats. De aanbesteding is gepland voor het 3e kwartaal waarna de levering in het 4e kwartaal kan plaatsvinden, afhankelijk van de uiteindelijke afleveringstermijn.

4. Grasveegmachine achter Fendt

De voorbereidingen voor de vervanging van de grasveegmachine vindt in het 2e kwartaal plaats. De aanbesteding is gepland voor het 3e kwartaal waarna de levering in het 4e kwartaal kan plaatsvinden, afhankelijk van de uiteindelijke afleveringstermijn.

5. Mitsubishi Fuso 6-VHZ-69

De voorbereidingen voor de vervanging van de Mitsubishi vindt in het 2e kwartaal plaats. De aanbesteding is gepland voor het 3e kwartaal waarna de levering in het 4e kwartaal kan plaatsvinden, afhankelijk van de uiteindelijke afleveringstermijn.

6. Mitsubishi Fuso 6-VHZ-70

De voorbereidingen voor de vervanging van de Mitsubishi vindt in het 2e kwartaal plaats. De aanbesteding is gepland voor het 3e kwartaal waarna de levering in het 4e kwartaal kan plaatsvinden, afhankelijk van de uiteindelijke afleveringstermijn.

7. GVVP 2018

Er zijn maatregelen voor de aanpak van in het GVVP genoemde knelpunten in voorbereiding. Hiervoor worden zowel middelen uit GVVP 2017 als uit GVVP 2018 ingezet. Zo lopen er (participatie-) processen voor verbeteren verkeersveiligheid rotonde Kampmansweg en voor de omgeving van het middengebied van Nieuwleusen (Pr. Beatrixlaan en Kon. Julianalaan). De maatregelen zijn nog niet bekend. Ook is gestart met ontwerpfase voor de snelfietsroute Zwolle-Dalfsen (planning gereed; zomer 2018), waarvoor subsidie aangevraagd wordt bij de provincie. Voor kleinschalige infrastructurele projecten die een relatie hebben met verkeersveiligheid wordt subsidie aangevraagd uit het nieuwe Programmabudget verkeersveiligheid West-Overijssel 2018. Bij de 2e bestuursrapportage weten we meer over de financiële gevolgen van de maatregelen, de planning en de subsidies. Nog op te starten in 2018: nota parkeernormen en integraal plan voor fietsroutes in de gemeente. Het programma gedragsbeïnvloeding loopt volgens planning, dit geldt ook voor de toegezegde bijdrage aan de buurtbus Vechtdal en Vilsteren. Eind dit jaar volgt de evaluatie van het huidige uitvoeringsprogramma en het opstellen van een nieuw uitvoeringsprogramma GVVP.

8. Vernieuwing Jagtclusteralee (buiten)

De eerste fase van de Jagtclusteralee is inmiddels uitgevoerd, waarbij een groot aantal bomen is gekapt. Na de zomer worden de overige werkzaamheden uitgevoerd. Bij de voorlopige verdeling van de provinciale subsidies lijkt het erop dat er een financieel voordeel ontstaat. In de begroting 2019 worden de voordelige gevolgen voor de afschrijvingslasten meegenomen.

9. Urnenzuilen begraafplaats Nieuwleusen

U heeft € 50.000 beschikbaar gesteld voor de aanschaf van urnenzuilen voor de begraafplaats in Nieuwleusen. De offertes zijn inmiddels aangevraagd en het is de verwachting dat e.e.a. in 2018 zal worden afgerond.

10. Overgang RUD

De RUD (per 2018 Omgevingsdienst) IJsselland maakt gebruik van een nieuwe VTH-applicatie voor milieutaken. Deze applicatie kan ook voor gemeentelijke taken (bouwen, APV) worden gebruikt, ter vervanging van het huidige systeem SquitXO. Wij hebben hier echter nog geen keuze in gemaakt, dit zal naar verwachting in het 2e kwartaal 2018 gebeuren. Duidelijk is wel dat het systeem in 2018 niet ingevoerd zal worden. Het gereserveerde bedrag van € 27.500 voor mogelijke benodigde koppelingen naar interne informatiesystemen kan daarom doorgeschoven worden naar 2019. De vrijval van kapitaallasten voor het jaar 2019 zullen in de begroting 2019 worden verwerkt (afsluiting krediet in 2019 geeft kapitaallasten met ingang van 2020). Dit wordt verwerkt in de Perspectiefnota 2019-2022.

11. Strategische aankopen

Het budget is bestemd voor strategische aankopen, deze komen ten laste van de grondexploitatie. In februari jl. heeft u besloten het budget te verhogen met € 1 mln. Er is inmiddels 1 strategische aankoop afgerond en met enkele partijen vindt nog overleg plaats.

12. Fietspad Oude Oever

De werkzaamheden aan het fietspad de Oude Oever zijn uitgevoerd. De aanbesteding van het fietspad is lager uitgevallen dan was begroot. Naast de maatregelen van het fietspad wordt de plek van de uitkijktoren versterkt. Dit maakt onderdeel uit van de 10 torenplan Ruimte voor de Vecht en wordt in 2019 uitgevoerd. Voor het fietspad en het versterken van de plek uitkijktoren is vanuit Ruimte voor de Vecht een subsidie van € 125.000 toegekend. Afhankelijk van de werkelijke kosten kan de provinciale bijdrage lager worden vastgesteld. De hogere provinciale bijdrage wordt nu nog niet bijgeraamd. Eventuele wijziging van de afschrijvingslasten (a.g.v. hogere provinciale bijdrage en

werkelijke uitgaven) wordt verwerkt in de begroting 2019 en/of 2020, afhankelijk van moment van afronding van het krediet.

13. Buitenruimte middengebied Nieuwleusen

De oplevering van het kulturhus De Spil is gepland in juli 2018, waarna deze in gebruik zal worden genomen in september 2018. De realisatie van de buitenruimte in het middengebied vindt gefaseerd plaats. De eerste fase wordt aangelegd rondom De Spil zodat het gebouw in september toegankelijk is. Na de sloop van De Schakel wordt de overige buitenruimte gerealiseerd op basis van het opgestelde ontwerp en fasering.

Verwachting is dat de beschikbaar gestelde kredieten in 2018 en 2019 besteed zullen worden. Binnen de projectorganisatie en –besturing sturen wij adequaat op tijd, kwaliteit en geld.

Financiële samenvatting

INCIDENTELE FINANCIËLE AFWIJINGEN 2018

Bedragen in euro's; waarbij (-) is een nadeel

* BN = Budgetneutraal voor begroting

	Taakveld en Omschrijving	BN*	Bijstelling Lasten	Bijstelling Baten	Reserve-mutatie	Saldo
	Programma 1. Bestuur, Ondersteuning en Alg dekk.					
1.1	0.4 Alg personeelskosten, gebruik dienstauto's (zie 8.7)	ja	-10.000	0	0	-10.000
1.2	0.4 Zwangerschapsgelden/ziektégelden, wijziging taakveld	ja	283.000	-40.000	0	243.000
1.2	0.8 Zwangerschapsgelden/ziektégelden, wijziging taakveld	ja	-283.000	40.000	0	-243.000
1.3	0.1 Afscheid en installatie (nieuwe) burgemeester		-30.000	0	0	-30.000
1.4	0.4 Upgrade Sharepoint naar 2016		-36.000	0	0	-36.000
1.5	0.1/0.2/0.4/0.8 Bijstelling salarissen, zie ook prog. 3,5,6,7,9	ja	-33.000	56.000	0	23.000
1.6	0.2 Apparaatskosten Publiekdienstverlening Burgerzaken		-18.000	0	0	-18.000
1.7	0.4 Visie op dienstverlening (wens)		-8.000	0	0	-8.000
1.8	0.2 Documenten en uittreksels, leges & thuisbezorgen doc		-45.000	20.000	0	-25.000
1.9	0.2 Akten, kosten kennisbank		-5.000	0	0	-5.000
1.10	0.61/0.62 OZB (niet-)woningen, belastingopbrengsten		0	150.000	0	150.000
1.11	0.64 Hondenbelasting, lagere opbrengsten		0	-15.000	0	-15.000
1.12	0.64 Precariobelasting, extra opbrengsten		0	6.000	0	6.000
1.13	0.4 Hertaxatie gem. eigendommen/ondw. gebouwen		-10.000	0	0	-10.000
1.14	0.7 Gemeentefonds, advisering volgt separaat		0	0	0	0
1.15	0.3 Gebouwen algemeen, lagere huurinkomsten		-1.000	-34.000	0	-35.000
1.16	0.2 Basisregistratie Ondergrond (BRO)		-5.000	0	0	-5.000
1.17	0.5 Treasury, bijstelling dividendopbrengsten		0	60.000	0	60.000
1.18	0.4 Bestuurlijke communicatie en voorlichting		-1.000	-4.000	0	-5.000
1.19	0.4 Gemeentewebsite, eHerkenning/ondernemersplein		-10.000	0	0	-10.000
1.20	0.4 I&A beleid - bedrijfsinformatieplan		-35.000	0	0	-35.000
1.21	0.4 Inruil tractiemiddelen (zie toelichting 3.5)	ja	0	-26.000	0	-26.000
1.22	0.8 Onvoorzien, inzet tbv De Spil/Flash (zie 5.1)	ja	54.000	0	0	54.000
1.23	0.4 Kosten abonnementen en automatisering MO (zie 6.4)	ja	-50.000	0	0	-50.000
1.24	0.8 Onvoorzien, inzet tbv Fontein Waterfront (zie 5.2)	ja	8.000	0	0	8.000
	Totaal programma 1. Bestuur		-235.000	213.000	0	-22.000

	Programma 2. Openbare orde en veiligheid					
2.1	1.1 Splitsing huisvesting wijkteams en brandweer (zie 3.2)	ja	-97.000	66.000	0	-31.000
2.2	1.2 Leges bijzondere wetten en APV		0	-11.000	0	-11.000
	Totaal programma 2. Openbare orde en veiligheid		-97.000	55.000	0	-42.000

	Programma 3. Beheer openbare ruimte					
3.1	5.7 Beheer Openbare Ruimte		0	0	0	0
3.2	5.7 Splitsing huisvesting wijkteams en brandweer (zie 2.1)	ja	91.000	-60.000	0	31.000
3.2	5.7 Huisvesting gemeentewerf Nieuwleusen, aframing baat		0	-39.000	0	-39.000
3.3	5.7 Participatiebeleid integraal beheer openbare ruimte		-15.000	0	0	-15.000
3.4	5.7 Bedrijfskleding buitendienst		-5.000	0	0	-5.000
3.5	5.7 Inruil tractiemiddelen, budget naar programma 1 (zie 1.21)	ja	0	26.000	0	26.000
3.6	2.1 Vechtdalverbinding (N340-N377)		-50.000	0	0	-50.000
3.7	2.1 Bijstelling salarissen, herschikking div progr. (zie 1.5)	ja	-15.000	0	0	-15.000
	Totaal programma 3. Beheer openbare ruimte		6.000	-73.000	0	-67.000

	Programma 4. Economische zaken					
4.1	3.4 Subsidie aanvraag retaildeal	ja	-10.000	10.000	0	0
4.2	3.2 Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG)	ja	119.000	-119.000	0	0
	Totaal programma 4. Economische zaken		109.000	-109.000	0	0

	Programma 5. Onderwijs en vrije tijd					
5.1	Kulturhus De Spil/Flash, afw. recht van opstal (zie 1.22)	ja	-54.000	0	0	-54.000
5.2	Fontein Waterfront, beheer en onderhoud (zie 1.24)	ja	-8.000	0	0	-8.000
5.3	4.3 Bijstelling salarissen, herschikking div progr. (zie 1.5)	ja	0	16.000	0	16.000
	Totaal programma 5. Onderwijs en vrije tijd		-62.000	16.000	0	-46.000

Programma 6. Inkomensondersteuning						
6.1	6.3 Bijzondere bijstand, extra uitgaven		-100.000	0	0	-100.000
6.2	6.3 Participatiewet Inkomensvoorz, rijksbijdrage en lasten	ja	50.000	227.000	0	277.000
6.2	6.3 Participatiewet Inkomensvoorz, lagere vangnetuitkering	ja	0	-277.000	0	-277.000
6.3	6.71 Schuldhulpverlening, meer trajecten zzp-ers		-10.000	0	0	-10.000
6.4	6.3 Kosten abonnementen en automatisering MO (zie 1.23)	ja	50.000	0	0	50.000
6.5	6.1/6.3 Bijstelling salarissen, herschikk. div progr. (zie 1.5)	ja	-41.000	0	0	-41.000
Totaal programma 6. Inkomensondersteuning			-51.000	-50.000	0	-101.000

Programma 7. Sociaal Domein						
7.1	6.4 Loonkosten SWV		-100.000	0	0	-100.000
7.2	6.6 Maatwerkvoorziening parkeerkaarten, wijziging taakveld	ja	0	-8.000	0	-8.000
7.2	2.2 Maatwerkvoorziening parkeerkaarten, wijziging taakveld	ja	0	8.000	0	8.000
7.3	6.2 Zorginfrastructuur		0	0	0	0
7.4	6.2 Sociale Recherche		-10.000	0	0	-10.000
7.5	6.6 Maatwerkvoorziening rolstoelen, bijstelling obv rek cijfers		-32.000	0	0	-32.000
7.6	6.2 Uitvoeringskosten Reg.Serviceteam Jeugd IJsseland		-34.000	0	0	-34.000
7.7	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie		-72.000	0	0	-72.000
7.8	6.1 Uitprobeerservice slimme leeftechnologie	ja	-40.000	0	40.000	0
7.9	6.72 Maatwerkdienstverlening 18- PGB		-70.000	0	0	-70.000
7.9	6.72 Maatwerkdienstverlening 18- individuele zorg		-820.000	0	0	-820.000
7.10	6.3 Suite voor Sociale Regie		-25.000	0	0	-25.000
7.11	6.4 Loonwaarde WSW		0	200.000	0	200.000
7.12	6.72 Vrijval vrij besteedbaar bedrag sociaal domein		91.000	0	0	91.000
7.13	6.72 Resumé : "saldo vrij besteedbaar bedrag"		0	0	0	0
7.14	6.5 Bijstelling salarissen (zie 1.5) tlv res Soc Domein RB	ja	-146.000	0	146.000	0
Totaal programma 7. Sociaal Domein			-1.258.000	200.000	186.000	-872.000

Programma 8. Duurzaamheid en milieu						
8.1	7.2 Maatregelen uitvoering GRP	ja	50.000	-50.000	0	0
8.2	7.2 Kadernotitie Klimaatadaptatie	ja	-20.000	0	0	-20.000
8.2	7.2 Kadernotitie Klimaatadaptatie, tlv voorziening riolering	ja	20.000	0	0	20.000
8.3	7.2 Grondwatermonitoring	ja	-10.000	0	0	-10.000
8.3	7.2 Grondwatermonitoring, tlv voorziening riolering	ja	10.000	0	0	10.000
8.4	7.4 Omgevingsdienst, bijstellingen in 2e berap		0	0	0	0
8.5	7.5 Begraafplaats Nieuwleusen, kosten grafdelven		-15.000	0	0	-15.000
8.6	7.4 Energie Neutraal Renoveren	ja	-200.000	200.000	0	0
8.7	7.4 Duurzaamheid, gebruik dienstauto's (zie 1.1)	ja	10.000	0	0	10.000
Totaal programma 8. Duurzaamheid en milieu			-155.000	150.000	0	-5.000

Programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling en VHV						
9.1	8.2 Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG)	ja	-106.000	106.000	0	0
9.2	8.1/8.3 Bijstelling salarissen, herschikk. div progr. (zie 1.5)	ja	-22.000	39.000	0	17.000
Totaal programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling en VHV			-128.000	145.000	0	17.000

Totaal budgetaanpassingen eerste bestuursrapportage 2018	-1.871.000	547.000	186.000	-1.138.000

Waarvan:

Bijstellingen Onvermijdelijk	-1.130.000
Bijstellingen Wens (1.7)	-8.000
Totaal	-1.138.000

Stand begrotingssaldo 2018	(-) is nadeel
Saldo programmabegroting 2018 (primitieve begroting, november 2017)	-71.333
Bij: 2e wijziging 2018 Septemercirculaire 2017	82.000
Stand begroting 2018 voor 1e bestuursrapportage 2018	10.667
Totaal budgetaanpassingen eerste bestuursrapportage 2018	-1.138.000
Stand begroting 2018 na 1e bestuursrapportage 2018	-1.127.333

Post onvoorzien	
Stand 1 januari 2018	83.940
af: Kulturhus de Spil / Flash zie progr 5	-53.500
af: Fontein Waterfront zie progr 5	-8.000
Stand post onvoorzien na 1e bestuursrapportage 2018	22.440